

Byg om, Byg nyt, Byg selv

Byggevejledning for gips og stål til din bolig

Denne byggevejledning er et praktisk værktøj til dig som skal bygge om, bygge nyt eller bygge selv. Byggevejledningen beskriver, hvorledes Gyproc's systemer skal monteres for at overholde de krav der stilles til byggeri.

Formålet med udgivelsen af denne Byggevejledning er at medvirke til en korrekt og sikker anvendelse og montering af Gyproc gipsplader og systemer.

I denne byggevejledning har vi samlet tips og råd inden for de mest almindelige bygge- og renoveringsprojekter i din bolig. Den er på ingen måde fuldt dækkende, men du burde kunne lave enkle projekter som inkluderer gipsbaserede plader. Mere information om de forskellige produkter findes på vores hjemmeside www.gyproc.dk. På vores hjemmeside finder du også nemt vores forhandlere under Kontakt.

Held og lykke med byggeriet

Vælg gipsplader...

...fordi de har brand-beskyttende, lydisolerende og formstabile egenskaber

Samtidig har gipsplader gode lydisolerende egenskaber og er meget holdbare. Med det rigtige valg af ophængning-/fastgørelsesmidler kan du føle dig helt tryk ved at det du hænger op, også bliver hængende.

...fordi de er enkle at montere

Gipsplader er enkle at tilpasse med kniv og sav og monteringen sker enkelt med en skruemaskine. Efter spartling af pladesamlinger og skruhoveder får du en fin og glat overflade som er enkel at tapetsere eller male.

...fordi de findes til alle behov

Der findes gipsplader til både indendørs og udendørs brug. Der findes ekstra tynde plader som du kan påsætte gamle

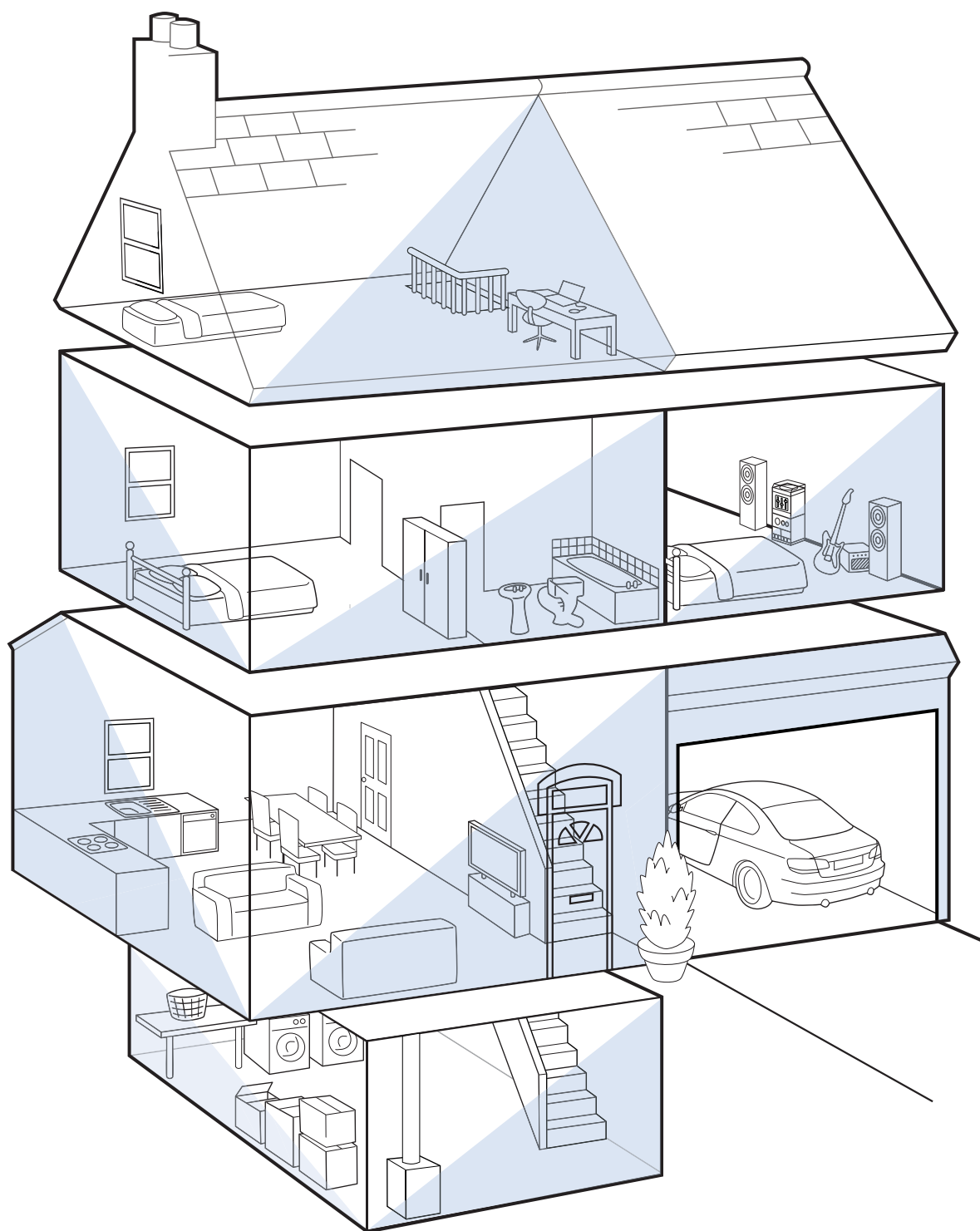
vægge. Der findes ekstra robuste til vægge som udsættes for stød og slag, og som kræver en større slagfasthed. Der findes altså en gipsplade til alle tænkelige behov.

...fordi de ikke skader indeklimaet

Gipsplader afgiver ikke sundhedsskadelige gasser og indeholder ingen giftige bindemidler. Det betyder at du får et sundt indeklima med byggematerialer som ikke er allergifremkaldende eller sundhedsskadelige.

Valg af rigtig pladetype	6
Håndtering og bearbejdning af gipsplader	8
Valg af stålprofiler	10
Håndtering og bearbejdning af stålprofiler	12
Skruning	14
Indervægge	16
Inspektionslem	20
Vådrum	22
Gulv	24
Lofter	28
Dekorationslister	32
Indretning af tagetage	34
Efterisolering	38
Ydervægge	40
Overfladebehandling af vægge og lofter	42
Overfladebehandling	44
Forbedring af ujævne indervægge	46
Reparation af skader	48
Ophængning	50
Gips som byggemateriale	52
Materialeforbrug	54
www.gyproc.dk/Gør-Det-Selv	55
Notater	56

Valg af rigtig pladetype

Gyproc-plader findes i flere kvaliteter og formater. I listen finder du de plader som normalt anvendes i boligen.

Anvendelses- område Pladetype	Inder- vægge	Vådrums- vægge	Gulv	Lofter	Loftrum	Udbedring af ujævne inder- vægge
Gyproc Normal	●			●	●	●
Gyproc Renoveringsplade						●
Gyproc Robust	●					
Gyproc Gulvgips			●			
Gyproc Planum	●			●		
Gyproc Kortplank				●		
Gyproc Vådrumsplade		●				
Glasroc Hydro Vådrumsplade		●				
Glasroc Hydro Vindtætningsplade					●	

- Normalt valg
- Anvendes ved specielle behov

Gipsplader findes med forskellige kantudførelser.

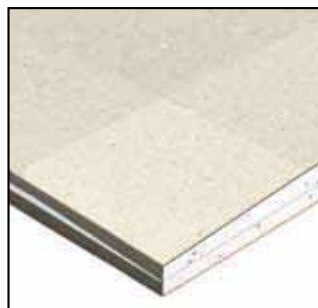
Forsænkede langkanter

Plader med forsænket langkant har en fordybning for plads til spartelmasse og papirstrimmel.

Ret langkant

Plader med ret langkant har samme tykkelse over hele pladen. Anvendes hvor der ikke er krav til efterfølgende overfladebehandling.

Forsænkede lang- og kortkanter

Plader med forsænkning på alle kanter, f.eks. Gyproc Planum giver de bedste forudsætninger for at opnå helt glatte overflader. Pladens forsænkninger danner en fordybning med plads til spartelmasse og papirstrimmel.

Faset kant

Plader med faset kant, f.eks. Gyproc Kortplank til synlige samlinger. Her er det altså kun skruenhoveder der skal spartles, ikke samlingerne.

Oversigt over de mest almindelige plader

Plade-type	Beskrivelse	Kant	Bredde mm	Tykkelse mm
Gyproc Normal	Bruges indvendigt til vægge og lofter som rumadskiller og i brand- eller lydadskillende konstruktioner	Forsænkede langkanter	900 1200	13
Gyproc Renoveringsplade	Tyndere plade som ofte bruges til renovering af ujævne indervægge.	Forsænkede langkanter	900 1200	6
Gyproc Robust	Hårdere plade som anvendes der hvor der er behov for en større slagfasthed og stødabsorbering end hvad der normalt kræves	Forsænkede langkanter	900 1200	13
Gyproc Gulvgipsplade	Anvendes som underlag for gulvbelægning, forbedring af brandbeskyttelsen samt til at dæmpe trinlyd.	Ret	600	13
Gyproc Planum	Til beklædning af høje vægge og lofter, hvor man ønsker de bedste forudsætninger for at få en helt glat overflade	Forsænkede lang- og kortkanter	900 1200	13
Gyproc Kortplank	Til beklædning af lofter	Faset	600	13
Glasroc Hydro Vådrumsplade	En speciel, gipsbaseret kompositplade til vådrum med høj fugtresistens	Forsænkede langkanter	900	13
Glasroc Hydro Vindtætningsplade	Gipsbaseret kompositplade til ydervægge og loftrum som sikrer mod skimmelsvamp og samtidig er diffusionsåben, således at fugt ikke lukkes inde i væggen	Ret	900 1200	13

De fleste plader kan fås i forskellige længder. Se produktsiderne på hjemmesiden eller produktkatalog.

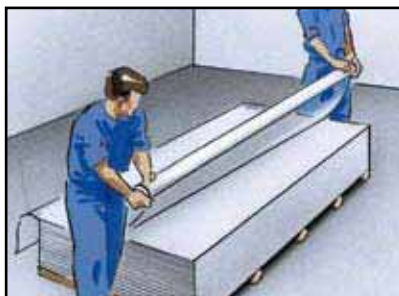
Håndtering og bearbejdning af gipsplader

Håndtering og bearbejdning af gipsplader er på ingen måde vanskelig. Der findes dog nogle tips og råd som kan gøre arbejdet enklere. Disse håndteringsråd gælder for alle gipsplader.

Huskeliste:

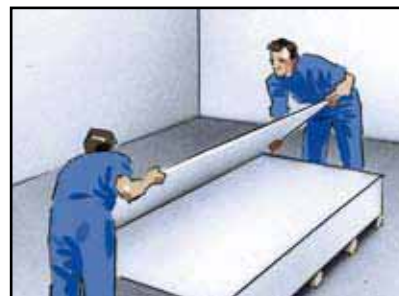
☒	Byggevejledning for gips og stål til din bolig
☐	Bord eller bukke
☐	Fintandet sav
☐	Lang Lineal
☐	Gyproc BladeRunner eller Hobbykniv
☐	Målebånd eller tomrestok
☐	Sandpapir
☐	Skrumaskine med bitsholder
☐	Bits med krydskærv – type Philips 2P
☐	Blyant
☐	Vaterpas

1

Opbevar plader på et jævnt underlag, helst indendørs. Placer pladerne på strøer med 600 mm mellemrum. Hvis du skal opbevare pladerne ude, er det vigtigt at du beskytter dem mod fugt.

2

Træk ikke pladerne hen over hinanden. Det kan lave rifter i overflade og medføre unødigt spartelarbejde. Løft plader således.

3

Bær pladerne som på billedet. Pas på du ikke skader hjørner og kanter. Gyproc Bærehåndtag kan være et nyttigt hjælperekskab.

4

Sådan skærer du plader. Brug en lang stållineal eller lignende. Skær med en hobbykniv gennem kartonen, således at gipskernen ridses.

5

Placer snittet over bordkant. Knæk pladen nedad.

6

Skær gennem bagsidekartonen.

7

Gyproc BladeRunner er et alternativ til hobbykniven. Den skærer kartonen på begge sider samtidig og er specielt velegnet til afskæring og tilskæring af hjørner, buer og cirkler.

8

Kortkanter og skårne langkanter som skal spartles, affases til en dybde på 2-3 mm med Gyproc Fashøvl eller en kniv.

9

Slib kanten med sandpapir eller en rasp.

10

Udtag til el-dåser laves enklest med en hulsav. Selve elinstallationen skal udføres af autoriseret elinstallatør.

Valg af stålprofiler

De professionelle gipsmontører anvender tyndpladeprofiler af stål. Fordelen er at stålprofiler er rette og at skelettet er let og hurtigt at samle. Profilerne skrues sammen i stedet for at sømme dem fast som ved brug af træskelet, derfor er stållægter også enklere at efterjustere. Desuden vejer stålprofiler mindre og optager mindre plads end trælægter.

En anden fordel med stållægter er at de ikke bevæger sig bag gipspladen sådan som trælægter gør. Stål påvirkes ikke i samme grad af luftfugtighed og temperaturer. Væggens stabilitet og styrke afhænger af stålskelettets opbygning og antal plader som er monteret på hver sin side af væggen.

De mest almindelige stålprofiler til indervægge findes her i tabellen.

Produkt	Beskrivelse	Bredde mm	Længde mm
 Gyproc SK – skinne	Top- og bundskinne til indervægge	45, 70, 95 eller 120	2500
 Gyproc SKP – skinne med polyethen	Top- og bundskinne med polyethentætning på undersiden for bedre lydtætning	45, 70, 95 eller 120	2500
 Gyproc AC – kantprofil	Profil som placeres mod væggens tilsluttende konstruktioner (gulv, væg, loft) for bedre lydisolering	45, 70, 95 eller 120	3000
 Gyproc R/ER – lægter	Standardlægter	45, 70, 95 eller 120	Længde mellem 2485 og 6000 mm afhængig af profilbredden
 Gyproc XR – lydlægte	Lægter med forbedrede lydisolerende egenskaber	70, 95 eller 120	Længde mellem 2485 og 5000 mm afhængig af profilbredden

Skinnerne findes med forskellig flangehøjde. En højere flange giver dig mere skinne at skrue i og det bliver lettere at fastgøre til fodpaneler.

Herudover findes der specielp profiler i forstærkningsstål til bærende eller ekstra høje vægge. Se produktsiderne på vores hjemmeside eller produktkatalog for aktuel information omkring produktsortiment.

Lydisolering

Vil du have en god lydisolation er min. 70 mm brede lægter og skinner et godt valg.

For at opnå god lydisolation bør du anvende Gyproc SKP-skinner med polyethen samt Gyproc XR-lydlægte i kombination med Gyproc MR mineraluld eller udfyldning af væggen hulrum med mineraluld.

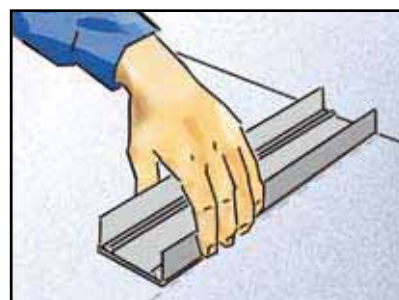
Håndtering og bearbejdning af stålprofiler

Bearbejdning og montering af stålprofiler er simpelt. Men nogle tips og råd for at komme hurtigt i gang, giver vi gerne. Inden påbegyndelse af montering skal alle overflader være rengjorte.

Huskeliste:

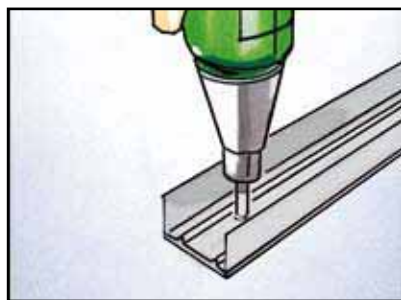
☒	Byggevejledning for gips og stål til din bolig
☐	Målebånd eller tommestok
☐	Skruemaskine med bitsholder
☐	Bits med krydskærv – type Philips 2P
☐	Blyant eller kridtsnor
☐	Vaterpas
☐	Pladesaks
☐	Handsker
☐	Skruer

1

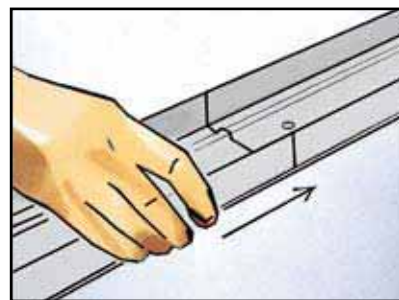
Før monteringen af stålprofilerne påbegyndes, skal gulvfladen være rengjort. Linier som skal markere den færdige væglinie, markeres med blyant eller kridtsnor. Skinnerne lægges ud langs markeringen.

2

Skinner fastgøres langs gulv med en afstand cc 400 mm.

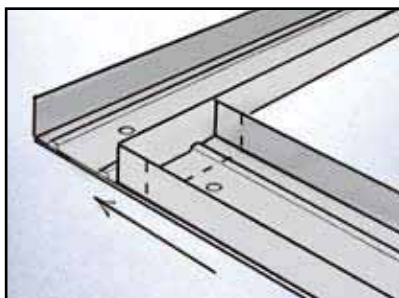
3

Skinner "stød"-samles ende mod ende.

4

Ved hjørner placeres skinner mod hinanden, evt. gøres der plads til montering af gipsplader, se tegning.

5

Lægter mod væg fastskrues. Topskinne placeres på lægter og stålskelet rettes ind så det står i lod. Topskinnen fastgøres

6

Klip stålprofilet med en almindelig pladesaks. Klip først de to flanger. Bøj derefter profilet og klip bunden over.

7

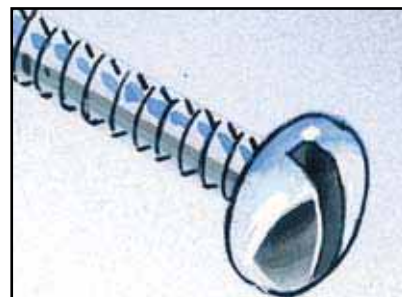

Fastgørelse af lægte mod skinner kan udføres med Gyproc Fixertang eller Gyproc Pladeskrue, Gyproc QP 14 Quick.

Skruning

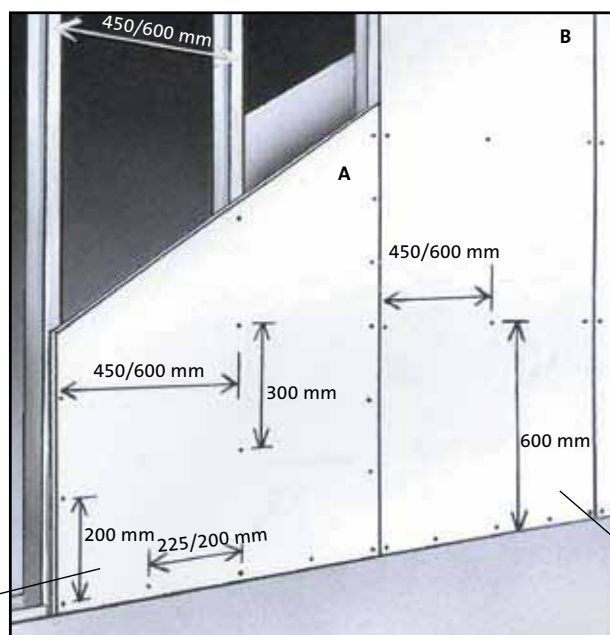
Når det kommer til fastskruning af gipsplader, skal man være opmærksom på fire ting: Skrueplacering, skrueafstand, valg af korrekt skrue type og iskruningsdybde.

Til skruemontering er det bedst at bruge en skruemaskine. Skruen skrues i således at skruehovedet forsænkes ca. 1 mm under gipspladens overflade, dog ikke så dybt at skruehovedet gennembryder kartonen.

Vægge kan bygges med 1 eller 2 pladelag på hver side af skellet – se mere herom på side 17.

Ved vægge med 1 pladelag på hver side af stålskelet, placeres skruer som vist for plade (A)

Ved vægge med 2 pladelag på hver side af stålskelet placeres skruer i det første pladelag som vist for plade (B). Skruer i andet pladelag, skrues som vist for plade (A).

Gyproc Quick skruesortiment til montage af gipsplader på underlag af stål eller træ

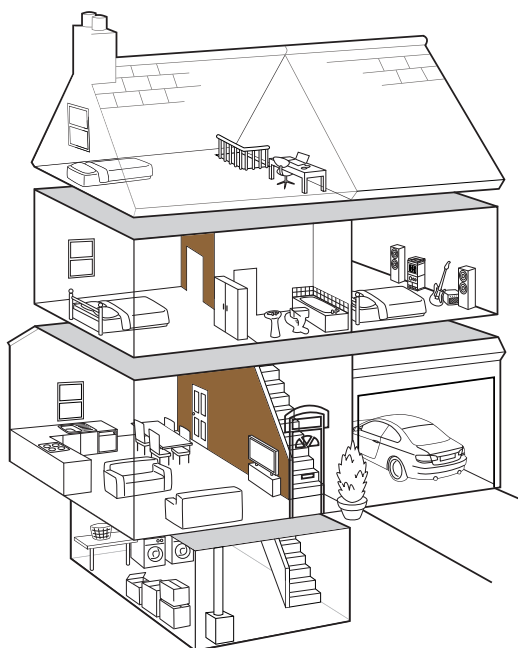
			Stålprofil		Træ
			Materialetykkelse 0,46 til 0,90 mm	Materialetykkelse 0,90 til 2,10 mm	
			Skruetype	Skruetype	Skruetype
Beklædningstype	1. pladelag	Gyproc Normal GN 13 / GNE 13 Gyproc Planum GPL 13 / GPLE 13 Gyproc Plank GP 13 Gyproc PROTECT F GFE 15	QS 25	QSB 25	QT 29
		Gyproc ROBUST GRE 13 Gyproc Vådrumsplade GRIE 13 Gyproc Kortplank GKP 13 Gyproc Gulvplank GG 13 Gyproc Akustikplade	QSTR 25	QSB 25	QSTR 35
		Gyproc Vindgips GU 9 / GUE 9 Gyproc PROTECT F Vindgips GFUE 15	QU 32	QUB 31	QU 32 QU 45
	2. pladelag	Gyproc Normal GN 13 / GNE 13 Gyproc Planum GPL 13 / GPLE 13 Gyproc Plank GP 13	QS 38	QSB 41	QT 41
		Gyproc PROTECT F GFE 15	QS 41	QSB 41	QT 57
		Gyproc ROBUST GRE 13 Gyproc Vådrumsplade GRIE 13 Gyproc Kortplank GKP 13 Gyproc Gulvplank GG 13	QSTR 41	QSB 38	QSTR 41
		Gyproc Vindgips GU 9 / GUE 9 Gyproc PROTECT F Vindgips GFUE 15	QU 32 QU 45	QUB 31 QUB 41	QU 45
	3. pladelag	Gyproc Normal GN 13 / GNE 13 Gyproc Planum GPL 13 / GPLE 13 Gyproc Plank GP 13	QS 51	QSB 51	QT 57
		Gyproc Vådrumsplade GRIE 13 Gyproc Kortplank GKP 13	QSTR 51	QSB 51	
		Gyproc Gulvplank GG 13 ¹⁾			

¹⁾ Limmontage af 3. lag GG 13 anbefales.

Gyproc Quick skruesortiment til samling af stålprofiler

Materialetykkelse på stålprofiler	Skruetype
2 x maks. 0,7 mm	QP 14
2 x maks. 1,5 mm	QPB 13
2 x maks. 2,0 mm	QPB 16
2 x maks. 2,5 mm	QPBH 16
2 x maks. 3,0 mm	QPBH 19

Indervægge

Når du skal bygge indervægge, anbefaler vi gipsplader monteret på skelet af stålprofiler. Fordelene er mange og der findes forskellige lægter og skinner som passer til formålet. Det er kombinationen af stålskelet og gipsplader som afgør om den færdige væg bliver god eller ej. Brug lidt ekstra tid på at foretage det rigtige valg af stålskelet og gipsplader. Forskellige krav til indervægge stiller forskellige krav til konstruktionen.

Når man bygger indervægge kan der være behov for at flytte eller tilføje el- og måske også VVS-installationer. Lad en fagmand gøre dette.

Huskeliste:

Byggevejledning for gips og stål til din bolig

Gyproc gipsplader

Vælg gipsplade efter behov i henhold til skemaet "valg af rigtige pladetype" på side 6-7

Stålprofiler

Vælg profiler efter behov i henhold til skema "valg af rigtig type lægter og skinner" side 10-11.

Skruer

Vælg rigtig skrue type i henhold til skrueguide side 15

Evt. mineraluld til lydisolering

Gyproc ProMix Joint spartelmasse

Gyproc Papirstrimmel

Gyproc ProMix Finish spartelmasse

Spartelværktøj

Akustisk fugemasse/akrylfugemasse

Værktøj til bearbejdning af gipsplader og stålprofiler – se side 8-9 samt 12-13

Stålprofiler er lette og hurtige at arbejde med, og når de beklædes med den valgte gipspladetype, kan du bygge en væg med lige præcis de egenskaber du har behov for. I skemaet på næste side, kan du se, hvordan kombinationen af stålprofiler og gipsplader passer til forskellige behov.

Væg-type	"Normal"	"Fugt-sikker"	"Ekstra lyd-isolerende"	"Ekstra stærk"
Rum-type	Rum uden særlige lyd- og styrkekrav	Vådtrum	Eks. Børne- og ungdoms-værelser	Entré, gang eller bryggers
Dimension på stålskelet til væg	45–120 mm*	70 mm*	70–120 mm	70–120 mm*
Maks. Væghøjde	2500 mm	2600 mm	4500–7000 mm	5000–6000 mm
Skinner	SK	SKP **	SKP **	SKP **
Lægter	R/ER	XR	XR	XR
Antal gips-pladelag ¹⁾	1+1 Gyproc Normal	2+2 ⁴⁾ Glasroc H Vådrums-plade	2+2 Gyproc Normal	1+1 Gyproc Robust
Akustisk fugning	Behøves ikke	Ja	Ja	Behøves ikke
Mineral-uld	Nej	Ja	Ja	Nej
Lyd-isolering ²⁾	Mindre god 25-30 dB	God 40-48 dB	Rigtig god 40-52 dB	Mindre god 30 dB
Væggens Brandklasse ³⁾	BS 30	BS 60	BS 60	BS 30
Robust-hed	Mindre god	Rigtig god	God	Rigtig god
Væg-stivhed	Mindre god	Rigtig god	God	God
Væggens planhed	Mindre god	God	God	Mindre god

¹⁾ Tallene angiver antal gipsplade-lag på hver side af stålskelet.

* Afhængig af rumhøjde.

²⁾ 10 dB bedre lydisolering opfatter øret som en halvering af lyden. Angivet værdi er reduktionstallet for luftlyd, R'_{w} , 35-40 dB dæmper lyd som f.eks. normal samtale. For at lydisolere mod højere lydniveau eller stærke baslyde kræves specielle konstruktioner som kan klare mindst 48 dB. Tal med din lokale trælasthandel, en bygningskonsulent eller læs mere om lydisolering på vores hjemmeside.

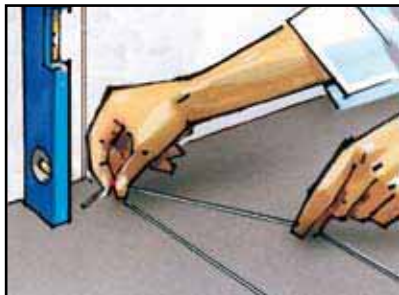
** SKP med polyethen

³⁾ Tallet angiver hvor mange minutter vægkonstruktionen forhindrer spredning af brand.

⁴⁾ Kun beklædning i vådrummet skal være Glasroc Hydro.

Indervægge – stålskelet

1

Begynd med at markere skillevæggens placering med blyant eller kridtsnor. Træk en streg på væg, loft og gulv. Brug vaterpas således at strengen bliver lodret.

2

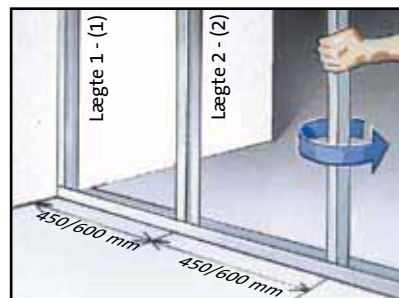
Monter stålskinner langs den afmærkede streg mod gulv. Fastgør med skruer og evt. plugs som passer til underlaget. Fastgørelsesafstanden skal være ca. 400 mm.

3

Tilpasning af stålprofiler foretages med en pladesaks. Klip først gennem flangerne. Bøj derefter profilet og klip resten over.

4

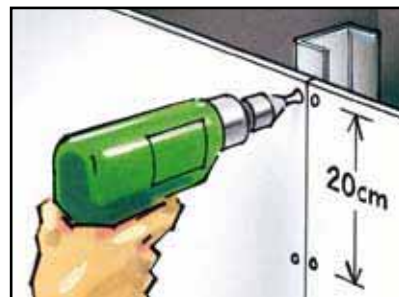
Monter den første stålægte (1) inderst mod væggen. Lægteafstanden skal være halv pladebredde. Hvis du anvender 900 mm. gipsplader, skal cc-afstanden mellem lægternes midte være halvdelen, dvs. 450 mm. Hvis du anvender 1200 mm gipsplader skal cc-afstanden være 600 mm. Afstanden mellem første og anden lægte (2) måles fra væggen til den anden lægtes midte. Efterfølgende lægter monteres med centerafstand svarende til halv pladebredde. Vrid lægterne på plads i skinnerne.

5

Tilpas pladerne således at de er maks. 10 mm kortere end væghøjden. Monter pladerne på den ene side af skelettet først. Pres pladerne op mod loftet, således at de ikke står direkte på gulvet. Hvis pladen hæves et stykke op over gulvet reduceres risikoen for fugtskader, hvis gulvet skulle blive vådt. Juster pladen på plads. Husk plads til evt. akustisk fugning.

6

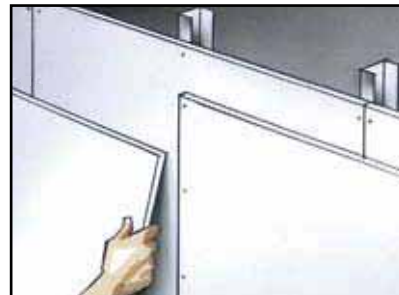
Konstruktioner med et lag gipsplader: Monter pladerne med samlingen midt på lægten. Anvend Gyproc QS 25 Quick skruer. Skruer afstand ved pladekanter skal være ca. 200 mm. Skruer afstand for øvrige er 300 mm. Forskyd pladerne på den modsatte side af væggen, således at samlingerne ikke er samme sted på lægten. Se skruer anvisningen på side 14 for mere information om skruer afstand.

7

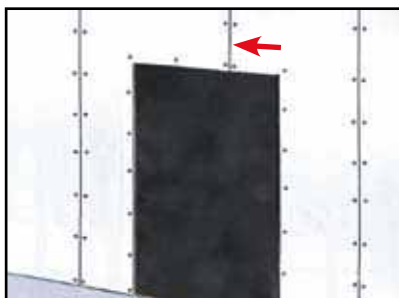
Inden den anden side af skelettet beklædes med gipsplader skal mineraluld for lydisolering og el-installationer være på plads. Indbyg eventuelle forstærkninger, som f.eks. ekstra stållægte ved montering af tunge skabe eller lignende.

8

Konstruktioner med to lag gipsplader: Monter pladerne i andet lag med en halv pladebreddes forskydning. Anvend Gyproc QS 25 Quick skruer til første lag og Gyproc QS 38 Quick skruer til andet lag. Skruer afstand som ved ét pladelag - se tegning 6. Tæt fuger langs med gulv, vægge og lofter med plastisk fugemasse efter behov.

9

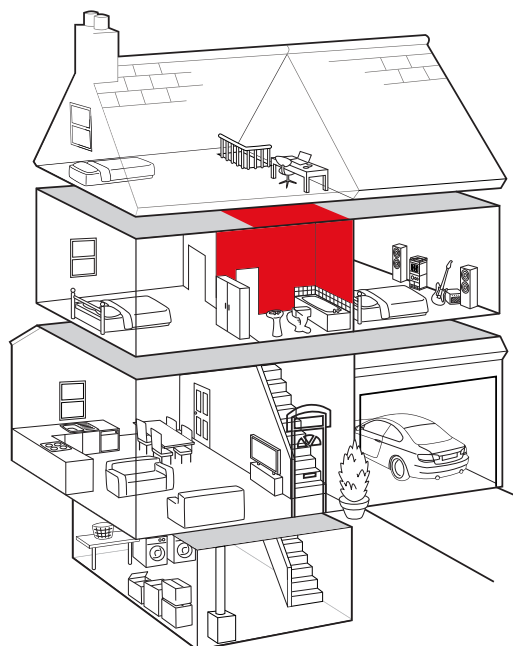

Placer ikke pladesamlinger i linie med døråbninger eller vindueslysninger. Tilpas i stedet pladen således at samlingen er lige over disse. Placer et stykke af en lægte mellem døråbningen og loftet hvor du får samlingen
Døråbninger: Der anvendes Gyproc R/ER forstærket med indlæg af trælægte.

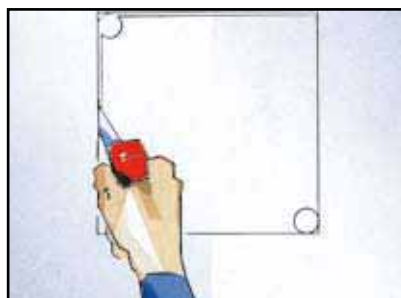
Nu er væggen færdig og klar til efterfølgende behandling. Læs mere om spartling og overfladebehandling af vægge og lofter på side 43.

Tilbehør Indervægge – Inspektionslem

Hvis der er behov for adgang til installation i eller bag væggen, kan man indbygge Gyproc Inspektionslem.

1

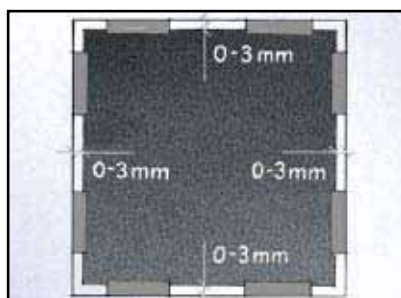
Gyproc INEO: Afmærk placering på væggen (anvend evt. medfølgende skabelon). Skær hullet efter markeringen. Der skal være minimum 30 mm fra afstand fra hulkant til nærmeste lægte.

Gyproc Hila: Placer lemmen med bagsiden mod væggen og tegn en linie efter rammens yderkant.

Huskeliste:

☒	Byggevejledning for gips og stål til din bolig
☐	Gyproc inspektionslem
☐	Sav
☐	Hammer

2

Placer inspektionslemmen i hullet og monter samtlige medfølgende monteringsbeslag. Beslagene kan vendes på flere måder afhængigt af beklædningens tykkelse.

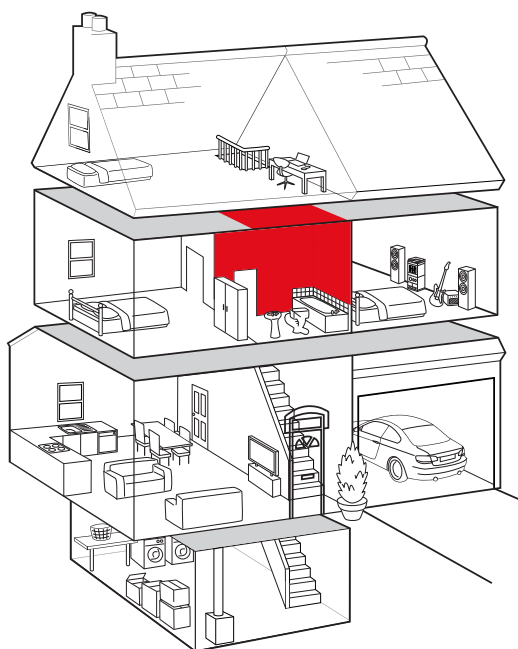
3

Monteringsbeslagene slås forsigtigt fast til inspektionslemmens ramme med en hammer og låses med skruer i huller.

Vådrum

Et vådrum er et rum som er påvirket af vand eller høj relativ luftfugtighed, og vil oftest være rum som badeværelse, bryggers og vaskerum.

Vådrum skal udføres i henhold til Bygningsreglement BR08, som stiller krav til at materialerne skal være holdbare og egnede til deres formål. Bygningsreglementet er gældende for nybyggeri samt ved alle væsentlige om- og tilbygninger. Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) har i tilknytning til BR08 udarbejdet anvisninger vedrørende vådrum.

- By og Byg Anvisning 200 – Hvilke gulv- og vægkonstruktioner kan anvendes i vådrum
- SBI-anvisning 180 – 5 eksempler på udførelse af vådrum

Endvidere har gipspladeproducenterne udarbejdet pjecen "Vådrum med gipspladevægge", som kan downloades fra vores hjemmeside.

Huskeliste:

☒ Byggevejledning for gips og stål til din bolig

☐ Stålsprofiler

Vælg profiler efter behov i henhold til tabel "valg af rigtig type lægter og skinner" side 10-11.

☐ Gipsplader, til den side der vender væk fra vådrummet

☐ Glasroc Hydro Vådsumsplate, til væggen i vådrummet

☐ Skruer

Vælg rigtig skrue type i h.t. til skrueguide side 15

☐ Gyproc ProMix Hydro spartelmasse til vådrum

☐ Vandtætningssystem (se producentens anvisninger)

☐ Værktøj til vandtætningssystem

Gyproc A/S har udviklet Glasroc Hydro Vådsumsplate specielt til vådrums-konstruktioner. Pladen er MK-godkendt til både 1- og 2-lags løsninger, og Gyproc anbefaler denne pladebeklædning i forbindelse med lette vådrumsvægge, da pladen er mere modstandsdygtig mod fugt og har høj resistens mod skimmelsvamp i forhold til andre gipsbaserede plader og er dermed en mere sikker løsning.

Principperne for opbygning af vådrumsvægge er de samme som for øvrige lette indervægge, og opbygges af stålskelet som beklædes med specielle vådrums-gipsbaserede plader.

Ved opbygning af vådrum anbefaler Gyproc at du søger professionel rådgivning inden opstart af dette byggeri.

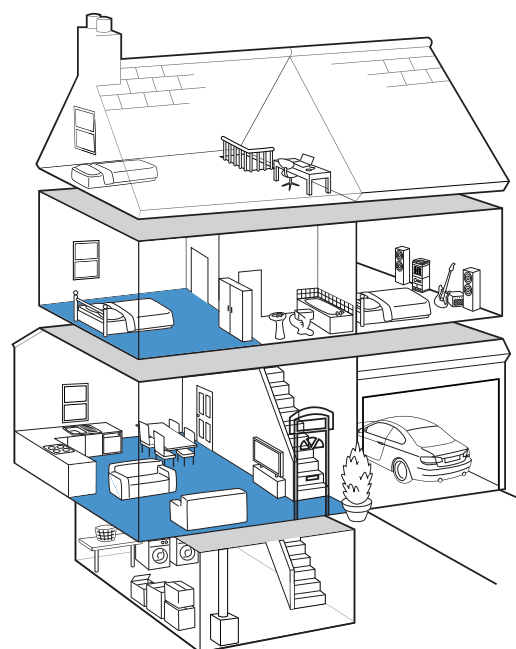

Gyproc Gulvgips er velegnet som undergulv. Det kan udlægges i et eller flere pladelag, afhængig af den valgte endelige gulvbelægning.

Pladernes høje vægt i kombination med pladernes stivhed, giver gode lydisolerende egenskaber. Derudover har gipspladerne forholdsvis lille materialebevægelse, hvilket gør dem til et stabilt underlag.

Efterfølgende eksempler giver anvisning for forskellige anvendelsesmuligheder.

Gipsbaserede plader har gode lydisolerende egenskaber. Et eller to lag gulvplader i overetagen kan give en hørbar forskel. Til lydisolering af højere lydniveauer kræves specielle konstruktioner. Kontakt en bygningskonsulent for rådgivning.

Huskeliste:

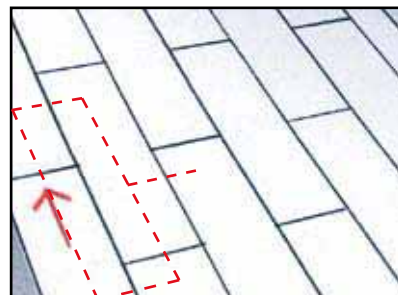
- ☒ Byggevejledning for gips og stål til din bolig
- ☐ Gipsplade – Gyproc Gulvplade
- Hvis du skal lægge linoleumsbelægning:
 - ☐ Gyproc G 46 pladelim (ved 10 kvm eller mere)
 - ☐ Skrue: Gyproc QSTR 4 I Quick
 - ☐ Gulvspartel
 - ☐ Trælim
- Hvis du skal lægge klinker/fliser:
 - ☐ Skrue: Gyproc QSTR 4 I Quick
 - ☐ Trælim
- Hvis underlaget er et ujævnt, gammelt trægulv:
 - ☐ Skrue: Gyproc QSTR 4 I Quick
 - ☐ Gulvspartel
 - ☐ Trælim

Det gamle gulv som skal bære Gyproc Gulvplank skal være jævnt, bæredygtigt og fuldt understøttet.

Hvis det gamle gulv er meget ujævnt skal der spartles eller slibes, så der opnås en planhed på +/- 2 mm målt over 2 m retskinne.

1

Alle gulve: Sådan gør du når du lægger gipsplader på gulv. Kortkanterne forskydes i forhold til hinanden. Lim gipspladerne kant mod kant med almindelig trælim. Stiplede røde linier indikerer placering af gulvgips ved 2. pladelag.

2

Gulvplader på et gammelt trægulv: Spartel evt. ujævnheder i trægulvet med gulvpartelmasse eller gipsmørtel således at pladens kortkanter ligger plant på underlaget. Monter pladerne på tværs af gulvbrædderne. Lim pladerne kant mod kant med PVA-lim. Skru pladerne fast med Gyproc QSTR 41 Quick. Der kræves to lag gulvgipsplader som underlag til tynd gulvbelægning.

Gulvgipspladerne i andet lag lægges med forskudte kortkanter i forhold til forrige lag. Pladens lang- og kortkanter limes med PVA-lim. Læg vægt på pladerne eller fastgør dem midlertidigt med skruer ind til limen er tør, fjern derefter skruerne.

3

- 1) Gulvvinyl eller linoleum
- 2) Gulvpartelmasse – fuldspartling
- 3) Gyproc Gulvgips 2 lag sammenlimet udlagt svømmende, eller begge lag skruet til den bærende gulvkonstruktion, anvend skruer Gyproc QSTR 35 til første pladelag og Gyproc QSTR 41 til andet pladelag.

Ved Gulvtæppe:

Kun 1 lag Gyproc Gulvgips skruet til bærende gulvkonstruktion

- 4) Bærende gulvkonstruktion

4

- 1) Gulvklinker lagt med fliseklæber
- 2) Gyproc Gulvgips, 2 lag sammenlimet, udlagt svømmende på bærende gulvkonstruktion
- 3) Bærende gulvkonstruktion (gulvspånplade, gamle planker o.lign.)

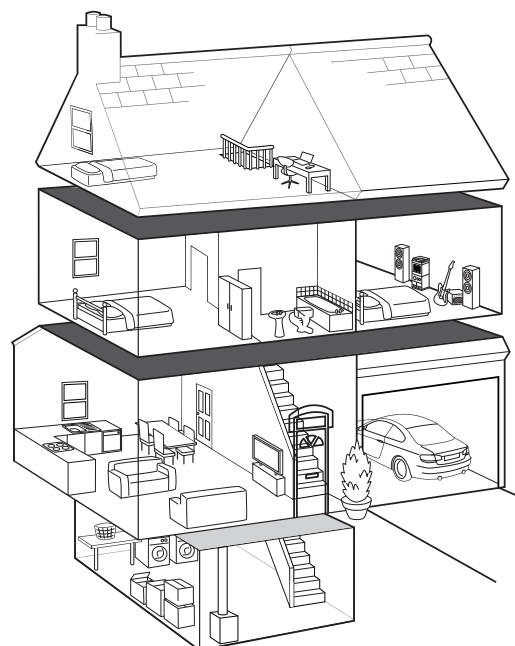
5

- 1) Trægulv/lamelparket udlagt svømmende
- 2) Evt. blødt mellemlag (eks. underlagspap)
- 3) Gyproc Gulvplank (1-2 lag) kan evt. fastgøres til bærende gulvkonstruktion
- 4) Bærende gulvkonstruktion (gulvspånplade, gamle planker o.lign.)

Huskeliste:	
☒	Byggevejledning for gips og stål til din bolig
☐	Gipsplader
	Gyproc Planum, Gyproc Normal, Gyproc Kortplank
☐	Glespanel
☐	Skruer Gyproc QT 29 Quick
☐	Stålspartel
☐	Spartelmasse Gyproc ProMix Joint
☐	Spartelmasse Gyproc ProMix Finish
☐	Gyproc Papirstrimmel
☐	No-Coat UltraTrim
☐	No-Coat UltraFlex

Lofter kan beklædes med flere forskellige typer af Gyproc gipsplader.

Der kan monteres 1 eller 2 pladelag afhængigt af hvilke krav der stilles til slutresultatet.

Hvis der kun er krav til lyd og brand, monteres der typisk 1-2 pladelag.

Hvis der er høje æstetiske krav til det færdige resultat, anbefaler vi at der altid monteres 2 pladelag, og at det nederste pladelag er Gyproc Planum.

Gyproc Normal kan også anvendes, men kræver lidt mere arbejde i forbindelse med spartling af kortkanterne.

Du kan også anvende Gyproc Kortplank, en mindre gipsplade med fasede kanter i 1 pladelag. Den er let at montere og der skal ikke spartles samlinger, kun skruehuller. Denne løsning giver synlige pladesamlinger.

I dag bygges mange hjem med store åbne rum med højt til loftet og store åbne flader i hårde materialer. Moderne og flot, men sjældent den bedste akustiske løsning. For at opnå en bedre

rumakustik findes der en type akustiklofter som hedder Gyptone. Med Gyptone akustiklofter opnår man ikke bare en bedre akustik, men disse lofter giver også mulighed for at få et flot design med forskellige mønstre i loftet. Mere information om disse lofter kan læses, downloades eller bestilles på www.gyptone.dk

Løfter

Gyproc Planum alt. Gyproc Normal

1

Anvend med fordel en pladehejs ved montering. Skru i midten af pladen og ud mod kanten.

2

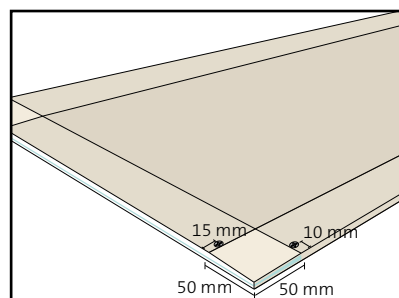
Ved 1 pladelag monteres gipspladen med længderetningen på tværs af underlaget. Pladerne monteres i forbandt, der skrues med afstande som angivet ved billede 5.

3

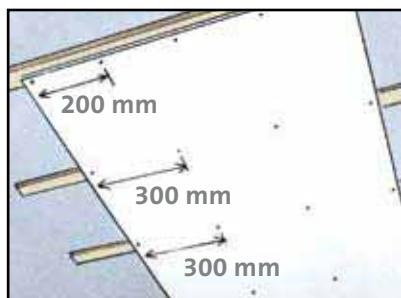
Ved 2 pladelag monteres gipsplader som på billede 2. Det nederste pladelag forskydes således at såvel kort- som langkant-samlinger er forskudt i forhold til 1. pladelag. Pladerne i nederste pladelag, monteres ligeledes i forbandt. Det øverste pladelag skrues med 6-8 skruer pr. plade. Nederste pladelag skrues i henhold til billede 5.

4

Hvis der monteres lofter med høje æstetiske krav, anbefaler vi at det nederste pladelag er Gyproc Planum med forsænkede lang- og kortkanter. Skruer placeres som anvist på billedet.

5

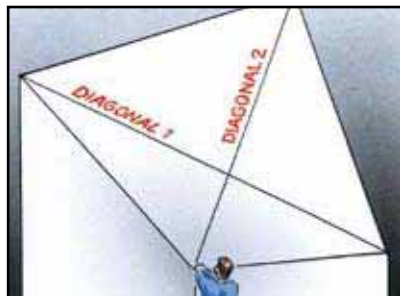
Ovenstående tegning angiver center-afstanden for skruining ved montage af 1 pladelag. Ved konstruktioner med 2 pladelag monteres 2. pladelag med samme skrueafstand. Ved 1. pladelag anvendes Gyproc QT 29 Quick. Ved 2. pladelag anvendes Gyproc QT 41 Quick. Husk at rette skårne kortkanter skal affases – se side 9.

Slutresultatets ønskede kvalitetsniveau, afhængig af om du skal male eller tapetsere væggen, afgør hvor meget du skal spartle samlinger og skruenhoveder.

Kvalitetsniveauer samt trin-for-trin beskrivelse af hvordan du opnår det ønskede kvalitetsniveau finder du i afsnittet "Overfladebehandling af vægge og lofter" på side 43.

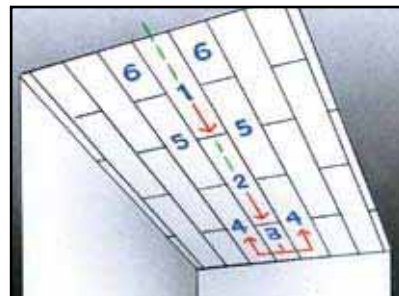
Montering af Gyproc Kortplank

1

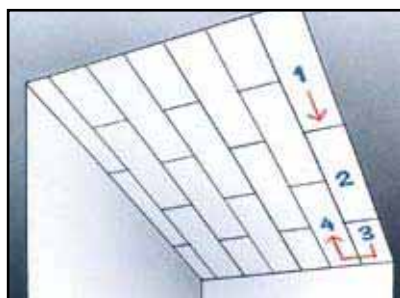
Kontroller først rummets vinkler ved at måle rummets diagonaler med almindelig snor. Hvis snorene ikke er lige lange, er rummet skævt, og så er det en fordel at begynde monteringen i midten af rummet – se billede 2.

2

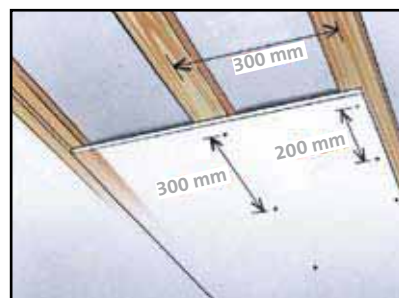
Du kan montere pladerne i denne rækkefølge når du ønsker lige store tilpasningsstykker i hver side. Tilpasningsstykkerne bør ikke være smallere end 100 mm

3

Hvis rummet er retvinklet, kan du begynde i monteringen i det ene hjørne. Derved får du kun tilpasningsstykker mod den ene væg. Ved Kortplank er det kun skruerhoveder der skal spartles.

4

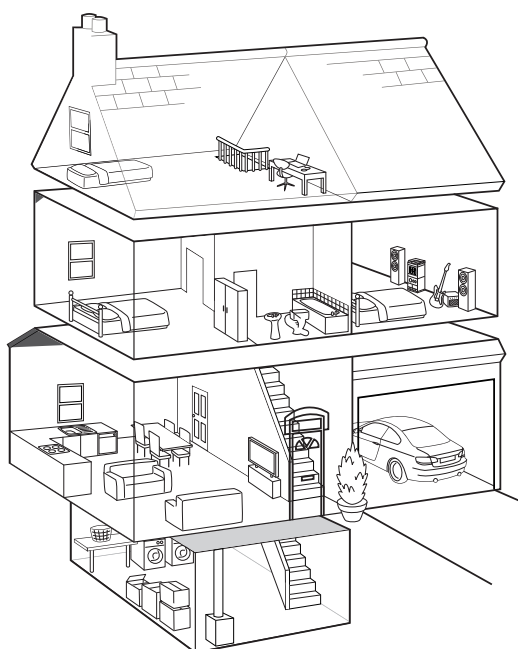
Gyproc Kortplank kan monteres på langs eller tværs af forskalling. Ved pladekanter som er fuldt understøttet af forskalling, skrues med en afstand på 200 mm. Ved mellemliggende forskalling skrues med 300 mm. Pladerne skrues med Gyproc QT 29 Quick med mindst 15 mm afstand til pladekant. Vi kan ikke anbefale at der monteres gipsplader direkte på panellofter. Hvor dette forefindes skal dette fjernes og erstattes af passende forskallingsunderlag. Se ovenstående information.

Lofttype	Gyproc Normal	Gyproc Planum	Gyproc Kortplank	Gyproc Kortplank
Plade-tykkelse mm	12,5	12,5	12,5	12,5
Pladebredde mm	900 / 1200	900 / 1200	600	600
Forskallings-afstand mm	400	400	300	400
Pladens montage-retning	Tværs	Tværs	Langs/Tværs	Tværs
Spartling	Lang- og kortkant, skruer	Lang- og kortkant, skruer	Skruer	Skruer
Forskallings dim. mm *	22 x 95	22 x 95	22 x 95	22 x 95

* Maksimal spændvidde for forskalling er maks. 1000 mm. Ved større spændvidde – rådspørg dig hos en lokale trælast/tømmerhandel.

Dekorationslister

Huskeliste:

- ☒ Byggevejledning for gips og stål til din bolig
- ☐ Skærekasse eller gæringssav
- ☐ Smal spartel
- ☐ Gyproc Cove dekorationsliste
- ☐ Gyproc Super

Med Gyproc Dekorationslister kan man lave flotte overgange mellem væg og loft. Med dekorationslister kan man også lave spejllofter og flotte paneler. Dekorationslisten Gyproc Cove er let at tilskære og fastgøre da den er lavet af gips. Samtidig kan du fjerne evt. lydlækage mellem loft og væg.

Gyproc Cove skal monteres med gipsbaseret spartelmasse – Gyproc Super, som er en pulver-spartel der oprøres i vand. Der bruges ca. 5 kg. pr. 20 meter dekorationsliste. Der hvor væggen eller loftet er ujævnt, kan du skrue eller sømme listen fast og derefter spartle. Når du er færdig, kan du male listen. Gyproc Cove findes i flere forskellige udførelser. På vores hjemmeside og hos trælasten kan du se alle varianterne.

1

Marker listens placering med en streg på væggen.

2

Tilskær listen med en fintandet sav i skærekassen.

3

Påfør Gyproc Super på listens kanter og ender.

4

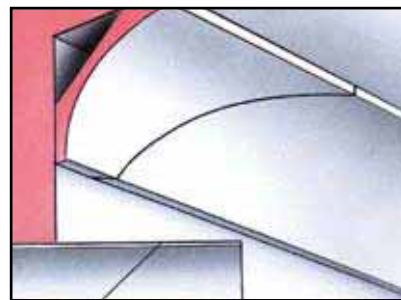
Pres listen på plads. Den fæster sig straks til underlaget. Er væggen eller loftet ujævnt, kan du støtte listen med søm mens spartelmassen tørrer. Et tips: Hvis du arbejder alene, bør du sætte søm i væggen først, dermed får du støtte til når listen skal placeres.

5

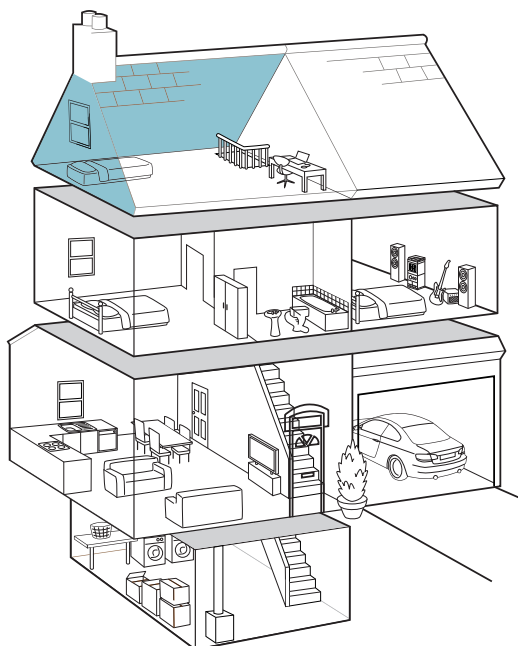
Fjern overskydende spartelmasse med en stålspartel. Overspartel samlingerne

6

Samlingen skal altid skæres skråt hvis listen skal forlænges. Det gør også monteringen af den sidste del af listen lettere når den skal skydes ind i hjørnet

Indretning af tagetage

Huskeliste:

- ☒ Byggevejledning for gips og stål til din bolig
- ☐ Elektrikertape eller bygningstape
- ☐ Hammer
- ☐ Handsker (til håndtering af isolering)
- ☐ Hulsav
- ☐ Glasroc Hydro Vindtætningsplade
- ☐ Gyproc Normal gipsplader
- ☐ Skruer: Gyproc QT 29 Quick - alt. søm
- ☐ Mineraluld
- ☐ Lægter
- ☐ Søm
- ☐ 0,2 mm plastfolie

Forudsætningen for at påbegynde indretning af tagetage er, at tagbeklædningen er fuldstændig tæt for nedbør. Vær opmærksom på at ændring af loftrumets funktion kan medføre krav til etablering af undertag eller evt. specielle hensyn til eksisterende undertag. Rådgivning herom indhentes hos leverandøren af tagbeklædning eller undertag.

Derudover skal man sikre sig at der i forbindelse med ombygning også er tilstrækkelig ventilation/luftsikring til stede for at fjerne evt. skadelig fugt. Fugt der ikke kan lede bort fra tagkonstruktion vil resultere i fugt og rådskader.

Der kan indhentes mere information omkring dette i SBi-anvisning 226 samt bygerfablade - www.bygerfa.dk.

For at lykkes med indretning tagetage, anvendes to forskellige pladetyper.

Den yderste plade er en speciel vindtætningsplade som er lavet specielt til udendørs brug. Den er diffusionsåben, hvilket betyder at fugt ikke lukkes inde i væggen, men har mulighed for at passere ud gennem pladen. Den inderste gipsplade er en almindelig gipsplade.

Isoleringen anbefales til at være 300 (minimum) – 400 (lavenergi) mm.

For at kunne inddrage loftrum til beboelse er det nødvendigt med en byggetilladelse. Undersøg dette hos din kommune.

Det kan være nødvendigt at udbygge/øge lægter og spær for at give plads til mere isolering. For yderligere information – se isoleringsproducentens anvisninger.

1

Man kan forbedre varmeisoleringsvnen ved at montere Glasroc Hydro vindtætningsplade på bagsiden af isolering (ud mod den kolde side). Søm eller skru Glasroc Hydro på lister. Ved skruring anvend Gyproc QT 29 skruer. Skru med 200 mm afstand og 150 mm hvis du sømmer.

2

Monter evt. også Glasroc Hydro Vindtætningsplade på bagsiden af skunkstolperne. Isolér også gulvet i hulrummet inden skunkrummet beklædes.

3

Ofte er det nødvendigt at sætte ekstra lægter på spærrene, således at der bliver plads til isolering. Hvis du skal "øge" spærrene med mere end 70 mm, kan du anvende klodser/kiler som vist her.

Indretning af tagetage

4

Inden du begynder at isolere skal en elektriker trække ledninger og gøre klar til installationer. Tjek om isoleringsproducenten har specielle anvisninger. Begynd med at isolere gavlene.

5

Gør gavlene færdige som det første. Monter lægter med 450 mm afstand når du anvender 900 mm brede gipsplader. Monter dampspærre (plastfolie) og sørg for at dampspærrens samlinger udføres efter foreskrifterne. Beklæd gavlen med Gyproc Normal gipsplader.

6

Fortsæt isoleringen i denne rækkefølge: A) Væg mod skunk/hulrum. B) Skråloft. C) Lofter. Vær omhyggelig med udførelsen af isoleringsarbejdet.

7

Monter dampspær. Anvend så bred en dampspærre som muligt, så får du færre samlinger. Overlap med 200 mm. Samlinger skal tapes og/eller klemmes, således at de er helt tætte.

8

Sørg for at der er tætnet godt omkring alle gennembrydninger.

9

Så er det tid til forskalling: Passende dimension for lægter er 22 x 95 mm. Forskalling monteres med maksimal 300 – 450 mm afstand.

10

I overgang mellem skunkvæg og skråvæg er det en fordel at anvende Gyproc variabelt pladebånd, der forhindrer senere revnedannelser. Båndet er riflet i midten og meget let at tilpasse. Fastgør pladebåndet med Gyproc QT 29 Quick i lægten.

11

Kontroller at forskallingen er plan. Skulle du opdage ujævnheder kan du let justere dette ved at "løfte" forskallingen lidt med en afstandsbræk/kile.

12

Monter gipspladerne i loftet. Hold pladen fast med en pladehejs eller et selvlavet "T" mens du skruer. Skru fra midten og arbejd ud mod pladekanter.

13

Monter gipspladerne på skråloftet, enten på tværs eller på langs. Affas pladens bagside således at den passer mod loftpladen.

14

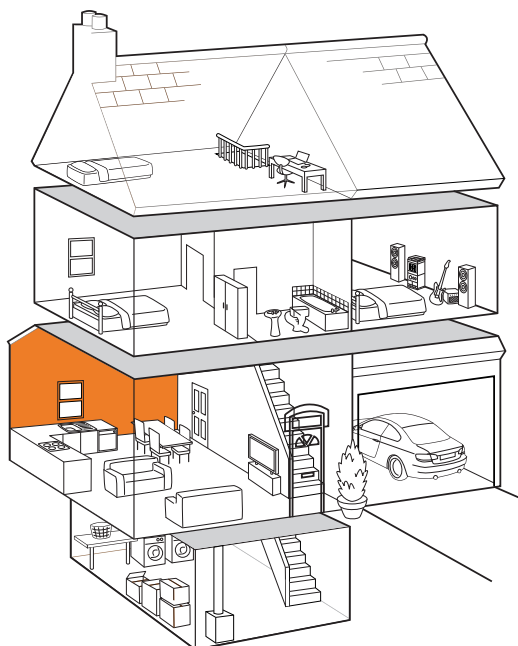
Til sidst monteres gipspladerne mod skunken/hulrummet. Affas pladens bagside således at den passer med skråloftet.

15

Evt. hultagning ved elinstallationer foretages inden plademontage. Affas hullet på pladens bagside, således at pladen bliver lettere at trække over dåsen. Selve installationen skal udføres af en autoriseret elektriker.

Efterisolering

Gyproc Isoleringsvæg anvendes til efterisolering af kolde, men ellers sunde ydervægge. Du får forbedret isoleringen, flotte plane gipsvægge og et forbedret indeklima.

Gyproc Isoleringsvæg består af en 13 mm gipsplade med 25 mm eller 50 mm mineraluld på bagsiden. Den monteres sammen med 50 mm bred Gyproc Isoleringslægte som består af en stålprofil med pålimet mineraluldsstrimmel.

Monteringen er enkel: Gyproc Isoleringslægte skrues fast i væggen med cc-afstand svarende til Gyproc Isoleringsvægs bredde.

Du kan klikke ind på www.gyproc.dk og læse mere om isoleringsvæggen, dens anvendelsesområder samt anvendelsestekniske begrænsninger.

Huskeliste:

- ☒ Byggevejledning for gips og stål til din bolig
- ☐ Hammer
- ☐ Handsker (til håndteringen af isolering)
- ☐ Sav
- ☐ Gyproc Isoleringsvæg
- ☐ Tommestok
- ☐ Pladesaks
- ☐ Skruer Gyproc QS 25 Quick

1

Første lægte monteres i et hjørne. Den skrues fast i væggen gennem de forborede huller med en skru afstand på 600 mm.

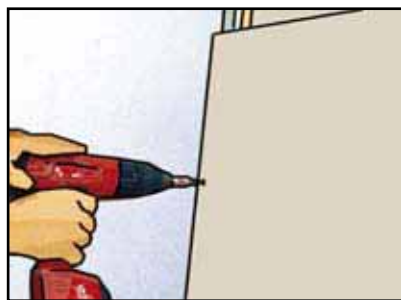
2

Ved start og afslutning skæres mineralulden væk således at isoleringsvæggen passer til isoleringslækten. Anvend en kniv eller en fintandet sav.

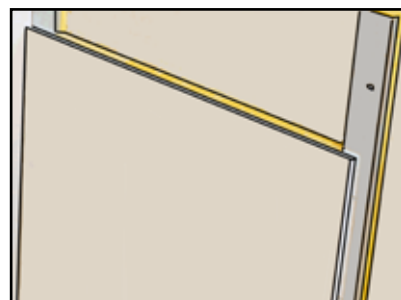

3

Skrue Gyproc Isoleringsvæg fast på Gyproc Isoleringslægte med en skrueafstand på 200 mm. Anvend skrue Gyproc QS 25 Quick.

4

Næste isoleringslægte skubbes på plads bag pladen og skrues fast i væggen. Næste isoleringsvæg skrues fast i isoleringslægten, gentag indtil du når væggen afslutning.

5

Monter isoleringslægte omkring vindueslysninger og døråbninger.

6

Mål og tilpas pladen til lægterne omkring vindue og dør. Skær mineralulden væk på pladen som skal ligge mod vindueslysning eller dørkarm, mineraluldsfri overflade skal svare til 50 mm (lægtens bredde).

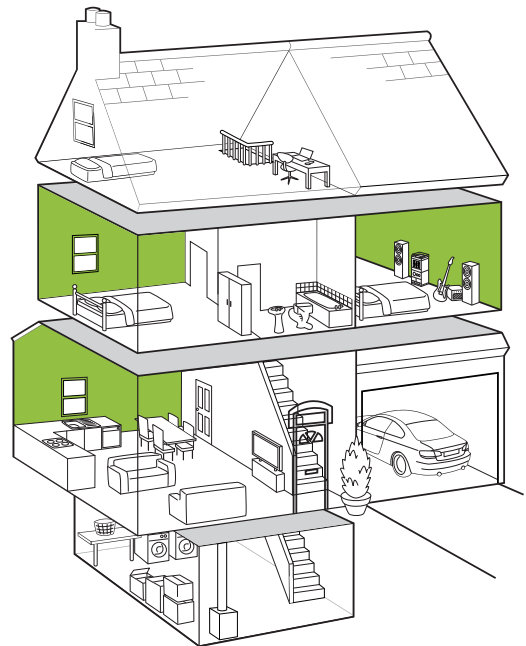
Det er muligt at opføre evt. nyt eller en tilbygning med Gyproc THERMONomic - et system bestående af stålprofiler til opbygning af lette ydervægge. Dette system er konstrueret med henblik på at minimere varmetabet i konstruktionen.

Stålskelettet beklædes med Glasroc Hydro vindtætningsplader på ydersiden og med almindelige Gyproc gipsplader på indersiden. For at beskytte konstruktionen mod vind og vejr monteres der yderst en tæt regnskærm af eksempelvis tegl, stålplade, træ eller fiberce-mentplade.

Glasroc Hydro har en imprægneret og glasfiberarmeret gipskerne og overfladen er påført en vandafvisende og UV-beskyttende acryl-overfladebelægning. Dette giver pladen og derved også konstruktionen en række fordele:

- Vindtæt
- Diffusionsåben – hindrer fugtophobning i konstruktionen
- Gode brandhæmmende egenskaber
- Gode lydisolerende egenskaber.

At bygge med Gyproc THERMONomic-systemløsning er IKKE et Gør-Det-Selv-projekt, her anbefaler vi at man kontakter proffesionel tømrer for opførelse af bygning.

Overfladebehandling af vægge og lofter

Når man bygger gipsvægge og -lofter vil der altid forekomme samlinger. Såvel samlinger mellem enkelte bygningsdele som samlinger mellem de enkelte gipsplader. Hvor der kun spartles gipspladesamlinger vil disse give en skyggeeffekt ved strejflys. Ekstra brede spartlinger af pladesamlinger, overfladebehandling med glasfilt og/eller anvendelse af maling med lav glans vil kunne nedsætte skyggevirkingen. Ved høje æstetiske krav til den færdige overflade er det nødvendigt at fuldspartle hele overfladen.

For at opnå et tilfredsstillende slutresultat kræves der to ting: Korrekt udført gipsplademontage samt korrekt udført spartelarbejde.

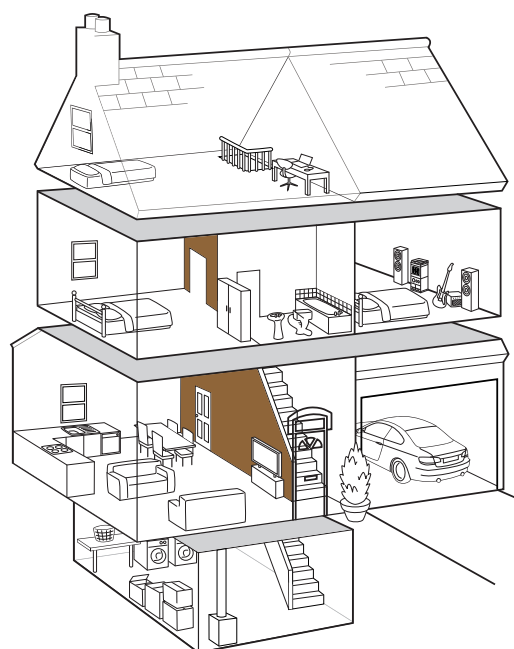
Gyproc ProMix spartelsortiment er specielt udviklet til spartling af gipsplader og giver de bedste forudsætninger for et perfekt slutresultat. Sortimentet består af 3 forskellige spartelmasser med hver deres unikke egenskaber.

- Gyproc ProMix Joint: Anvendes sammen med Gyproc Papirstrimmel til 1. spartling af gipspladesamlinger.
- Gyproc ProMix Finish: En let og smidig spartelmasse til spartling 2. og 3 gang samt ved fuldspartling
- Gyproc ProMix Hydro: Anvendes til spartling af Glasroc Hydro kompositplader samt Gyproc Vådrumsplader i vådrum. Denne spartelmasse giver maksimal vedhæftning mod underlaget samt en hård og vandafvisende overflade.

For spartling af indervægge er der i 2009 indført nye begreber for den færdige overflades æstetiske udseende defineret som kvalitetsniveauer Q1; Q2; Q3 og Q4. Disse betegnelser omfatter valget af underlag, beklædning samt spartelbehandling.

Q1 beskriver det laveste kvalitetsniveau og Q4 beskriver det højeste.

For at opnå det bedste slutresultat anbefaler

Huskeliste:

☒	Byggevejledning for gips og stål til din bolig
☐	Smal spartel
☐	Bred spartel
☐	Malerspand og ruller
☐	Alternativt udstyr til tapetsering
☐	Sandpapir, nr. 100–120
☐	Gyproc ProMix Joint/Finish/Hydro Spartelmasse
☐	Gyproc Super Spartelpulver
☐	Gyproc Papirstrimmel
☐	Væglim
☐	Gyproc No-Coat UltraFlex Hjørnebeskyttelse
☐	Gyproc H5 Hjørnebeslag eller KS Kantskinne
☐	Maling eller tapet

Gyproc at du anvender Gyproc Planum gipsplader til høje vægge og lofter, da både lang- og kortkanter er forsænkede og giver den bedste forudsætning for en perfekt spartling.

Overfladebehandling

1

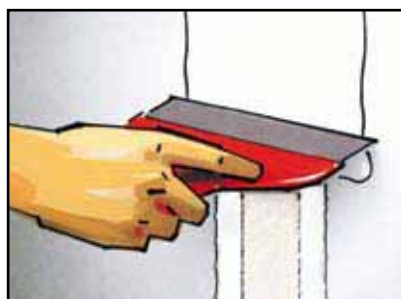
Spartel gipspladesamlinger således:
Fyld hele forsænkningen i samlingen med Gyproc ProMix Joint spartelmasse

2

Ilæg Gyproc Papirstrimmel i den fugtige Gyproc ProMix Joint spartelmasse. Tryk papirstrimlen fast ved at trække spartlen langs samlingen. Træk evt. samling og papirstrimmel over en ekstra gang med lidt spartelmasse. Spartel også søm- og skruehuller. Lad tørre. Slib let.

3

Påfør andet spartellag med Gyproc ProMix Finish i en bredde så første lag fyldes helt ud. Øg spartelbredde til ca. 250 mm. Spartel også søm- og skruehuller endnu en gang. Lad tørre. Slib forsigtigt.

4

Påfør tredje spartellag med Gyproc ProMix Finish. Øg spartelbredden med yderligere 100 mm, så det dækker i alt 350 mm. Lad tørre og slib forsigtigt. Ved høje æstetiske krav til den færdige overflade, skal hele overfladen fuldspartles.

5

Til indadgående hjørner findes der to alternativer. Begge alternativer afsluttes med spartling og slibning på samme måde som spartling af pladesamlinger i.h.t trin 3-5 afhængig af kvalitetskrav.

Alt.1: Spartel hjørnet med Gyproc ProMix Joint, pres Gyproc No-Coat UltraFlex i den fugtige spartelmasse og fjern overskydende spartelmasse. Lad tørre.

Alt. 2: Tætspartel hjørnet. Lad det tørre. Slib forsigtigt og monter papirstrimmel med snedkerlim. Afsluttes med spartling..

6

Til både udadgående og indadgående hjørner anvendes Gyproc No-Coat Ultraflex. Til lysninger ved døre og vinduer kan Gyproc No-Coat UltraTrim anvendes.

Afsluttes med spartling og slibning på samme måde som pladesamlinger i.h.t. trin 3-4 af hængig af kvalitetskrav.

7

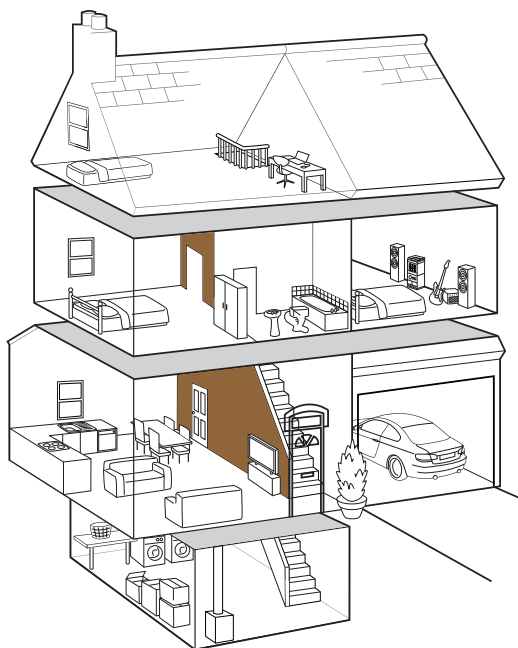
Nu er væggen klar til maling eller tapetsering.

8

Er tapetet tyndt, kan det godt betale sig at grunde vægge først, gerne med grundning i samme farve som tapetet.

Forbedring af ujævne indervægge

Det er muligt at rovere ujævne indervægge ved at beklæde disse med Gyproc Renoveringsplade.

Gipspladerne monteres ved opklæbning med Gyproc Gipsmørtel.

Gyproc Renoveringsplade findes i to forskellige bredder

- Gyproc Renoveringsplade – 900 mm bred
- Gyproc Renoveringsplade – 1200 mm bred

En forudsætning for gennemførelse af dette arbejde er at væggene er faste (af beton eller murværk). Derudover skal overfladerne være rengjorte, frie for støv og løst puds samt rengjort for maling eller fedt. Samtidig skal underlaget være sugende.

Huskeliste:

☒	Byggevejledning for gips og stål til din bolig
☐	Murerske
☐	Gyproc Renoveringsplade – 900 eller 1200 mm
☐	Gyproc Gipsmørtel
☐	Vaterpas
☐	Kraftigt bræt
☐	Gummihammer
☐	Spand
☐	Vand

1

Rengør væggen for tapet-rester, støv, søm og skruer. Ved store ujævnheder hugges disse bor, huller fyldes og jævnes med mørtel, som skal være helt tør før opklæbning kan påbegyndes. Overflader som suger meget, behandles med en egnet grunder, evt. kan der fugtes inden opklæbning af gipsplader.

Installationer skal være færdigmonteret inden montering af gipsplader.

2

Gipspladerne tilskæres så de er lidt kortere end rummets højde. Pladerne lægges med bagsiden opad, og gipsmørtel påføres i 100 mm brede og 15 mm høje strenger - for 900 mm gipsplade lægges der 3 strenger og for 1200 mm gipsplade lægges der 4 strenger.

Er der udskæring i gipspladen for installationer, påføres der mørtel rundt langs denne kant.

3

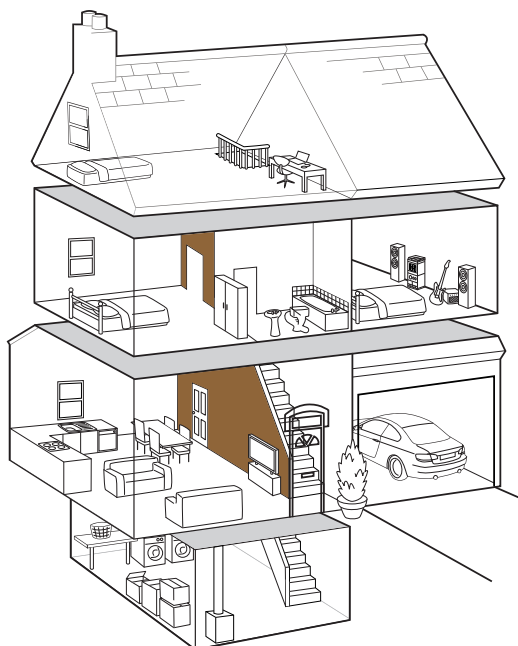
Pladerne monteres nu på plads en ad gangen, anvend et kraftigt bræt til at presse med og slå evt. let med en gummihammer. Pladen holdes på plads med en liste eller kile indtil gipsmørtlen er hærdet. Kontroller at pladen står i lod, ved at anvende en retholt. Kontroller at de monterede plader flugter.

4

På vægge af letbeton, kan pladen fastgøres med søm mens gipsmørtlen hærdner. Efter hærdning fjernes sømmene.

Reparation af skader

Huskeliste:

- ☒ Byggevejledning for gips og stål til din bolig
- ☐ Fil
- ☐ Fintandet stiksav
- ☐ Gyproc ProMix eller Gyproc Super spartelmasse
- ☐ Gyproc GipsPlaster

Skader på vægge af gipsplader kan du nemt selv reparere. Der findes flere metode til at reparere et hul. Med Gyproc GipsPlaster er det let at reparere skader eller huller som opstår f.eks. ved flytning af spotlights eller kontakter. Selv reparation med trekant-metoden giver et godt og holdbart resultat.

1

Med GipsPlaster går reparationen hurtigt og enkelt. Fjern beskyttelses-papiret fra bagsiden. Placer den selvklæbende plade over hullet der skal repareres og tryk til, så den hæfter ordenligt.

2

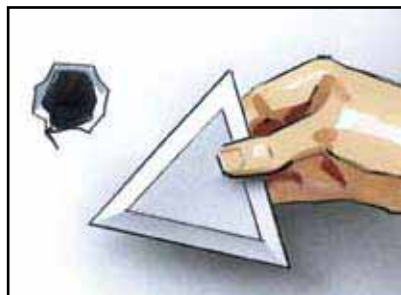
Spartel med Gyproc ProMix Joint et tyndt lag spartelmasse hen over pladen. Lad tørre. Slib eventuelt ujævnheder ned.

3

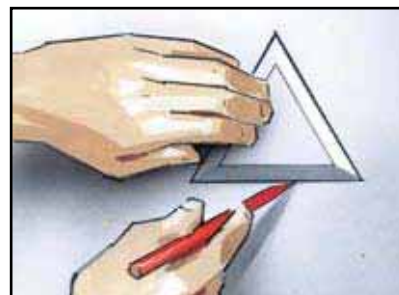
Spartel med Gyproc ProMix Finish yderligere en eller to gange ved behov for en jævn overflade. Lad tørre mellem hvert spartellag og slib overfladen let.

1

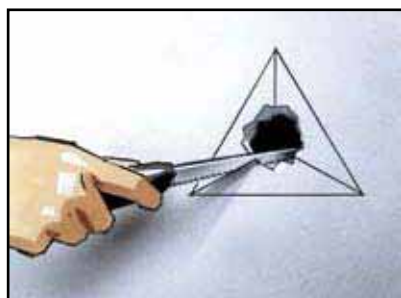
Trekantmetoden: Skær en trekant ud af en gipspladerest som er lidt større end skaden på pladen. Afskær kanterne i 45° vinkel. Brug en rasp eller en hobbykniv.

2

Læg trekanten over hullet og aftegn pladestykkets form.

3

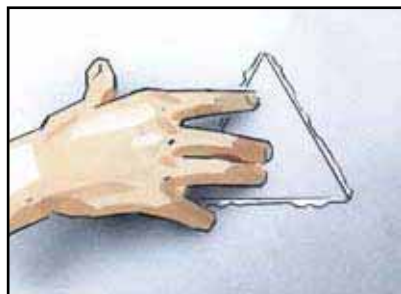
Tegn en mindre trekant, ca. 12 mm indenfor aftegningen. Udsav den optegnede trekant med stiksav fra hullet og ned til hjørnerne på den indre trekant.

4

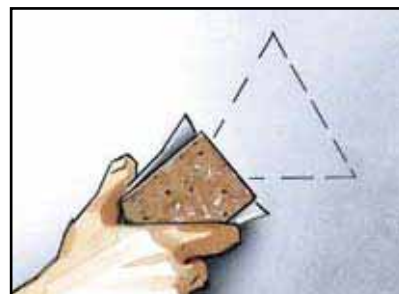
Udskær den indre trekantdel med en skarp kniv. Skrå kanterne (i 45 grader vinkel) i det udskårne hul til linierne på den udvendige trekant. Tilpas hullet til den løse del. Sørg for at du har et par mm til spartelmassen.

5

Læg et lag spartelmasse eller gipsspartelpulver på trekantdelens kanter. Tryk delen forsigtigt ind i hullet således at den ligger plan med resten af overfladen. Fjern overskydende spartelmasse eller gipsspartelpulver.

6

Lad spartelmassen tørre godt. Slib og foretag evt. en ekstra overspartling for at få det helt jævnt. Når overfladen er helt plan kan du male eller tapetsere.

Ophængning

Med det rigtige valg af ophæng kan du føle dig tryk ved at det du hænger op også bliver hængende. Det er faktisk let at hænge tunge ting op på en gipsplade.

Du kan vælge mellem mange forskellige ophængningsmuligheder når du skal hænge noget op på vægge eller lofter af gips. Her viser vi dig nogle af de mest almindelige kroge, skruer og plugs. Vi har angivet producenternes tilladte belastning. Afstanden mellem ophængningspunkterne bør være mindst 20 cm for at du kan regne med fuld belastning.

Ekstra tunge elementer, såsom køkkenelementer eller badeværelselementer bør ophænges i lægteskelettet.

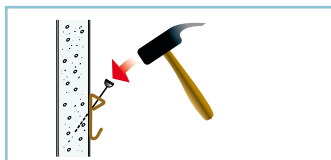
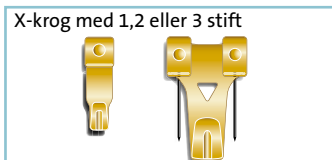
Den angivne belastningskapacitet er baseret på **1 lag Gyproc Normal gipsplader** hvor ikke andet er angivet. Ved anvendelse af flere lag eller andre kvaliteter kan kapaciteten være højere.

Spørg butikspersonalet om hjælp og læs informationen på emballagen.

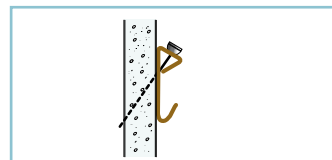
Lettere ophængninger

Til lettere og enkle ophængninger, såsom billeder, tavler osv. på væg. Belastning 5.10 og 15 kg.

X-krog med 1,2 eller 3 stift

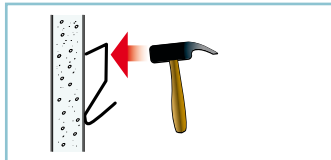
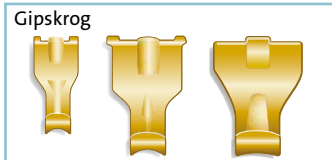

Slå stiften gennem krogen med en hammer

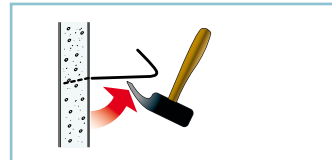

Til lette og enkle ophængninger såsom billeder, tavler osv. på væg. Belastning: Op til 20 kg.

Gipskrog

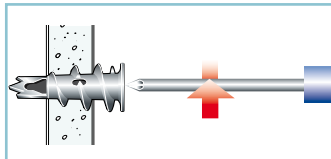
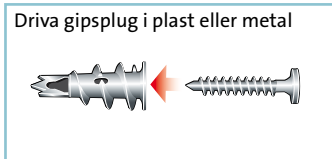
Monteres hurtigt og enkelt med nogle lette slag direkte i væggen

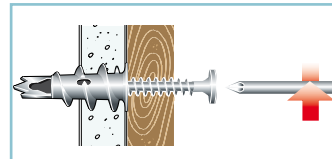
Krogen demonteres enkelt. Vip krogen op og træk den lige ud

Til lettere ophængninger som lamper, spejle, billeder og gardinstænger på væg. Belastning: Plast: 4 kg (trækraft)
Metal: 12 kg. (trækraft)

Driv gipsplug i plast eller metal

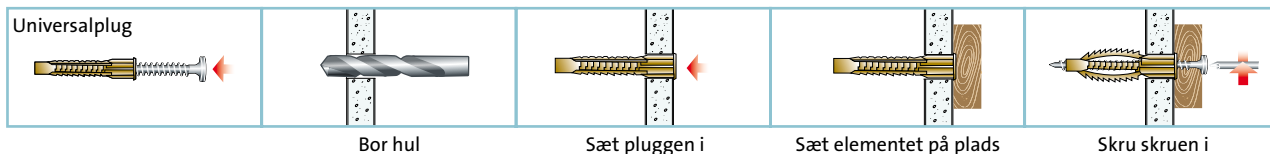
Skrue den selvskruende plug direkte i væggen

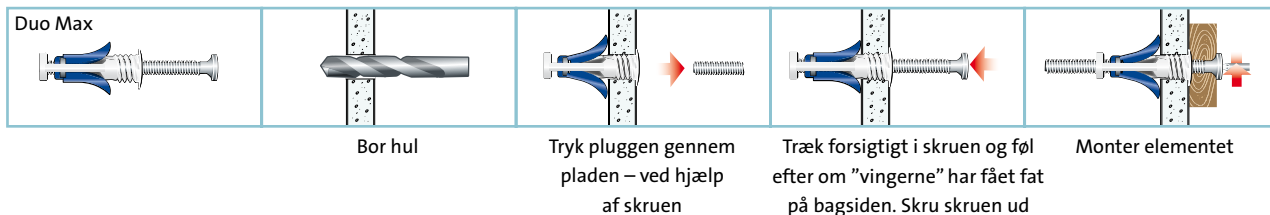
Skrue derefter elementet fast med skrue

Mellemtunge ophængninger

Til lette ophæng som billeder o. lign. i plader med hulrum/skunk bagved. Bæreevne: 8-12 kg (1 lag plader), 9-20 kg. (2 lag plader).

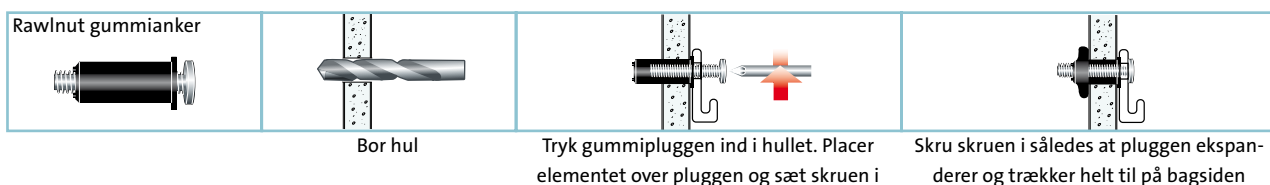

Til lettere ophæng i plader med hulrum/skunk bagved. Bæreevne: 10 kg. (rød) 20 kg. (blå).

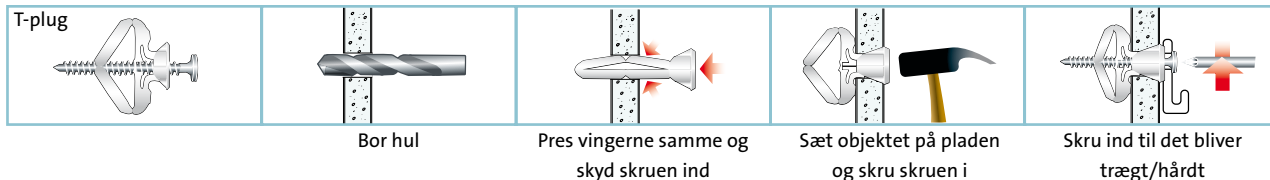

Tunge ophængninger

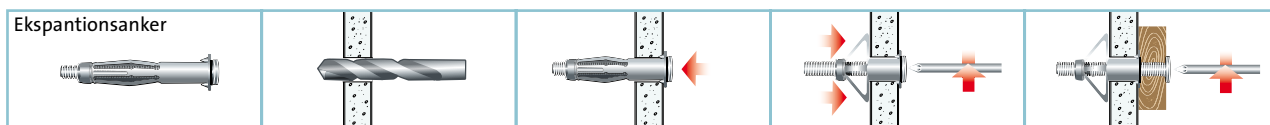
Til montering af detaljer i vådrum. Bæreevne: 15 kg. (udtræk), 35 kg. (tværtræk).

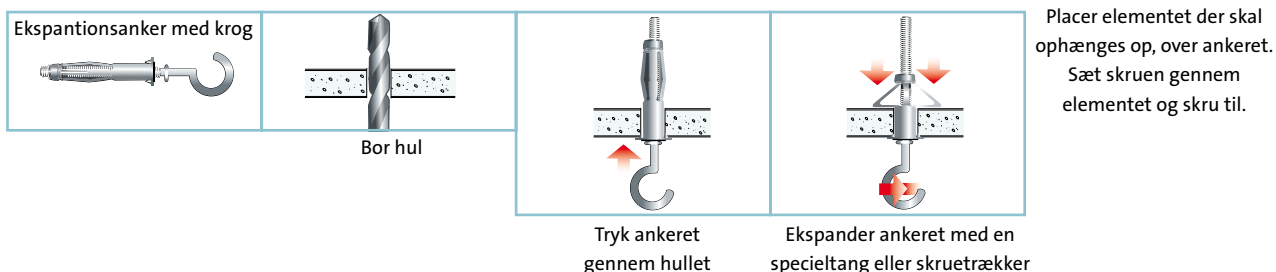
Til direkte montage af elementer på et lag gipsplader. Bæreevne: 20 kg.

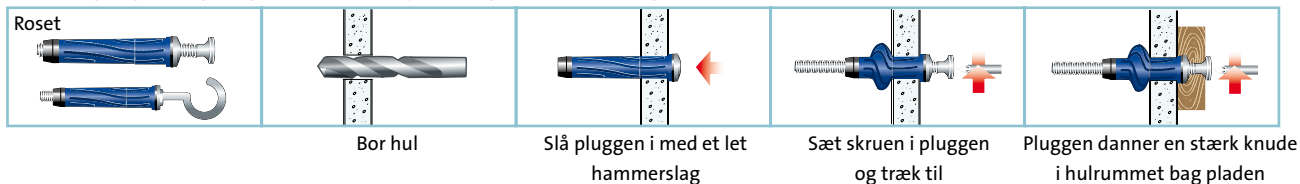
Til ophængning af radiatorer, skabe, hylder, spejle og andre tunge ting. Bæreevne: 30 kg.

Til ophængning af lamper o.lign. i loft. Bæreevne: 10 kg.

Til ophængning af tunge ting som radiatorer, hylder o. lign. Bæreevne: 25 kg.

Gips som byggemateriale

Ud fra en livscyklusbetragtning bidrager gips til de stigende krav til bæredygtighed, som bygherrer, arkitekter og rådgivere er begyndt at stille. Mere end halvdelen af den gips, Gyproc anvender, er genbrug eller kommer som af-faldsprodukt fra industrien.

Bæredygtighed i byggeriet er mange ting. Umiddelbart vil de fleste tænke på energiforbrug og CO₂-udslip, men i virkeligheden indgår en række andre faktorer, når man skal udtrykke et byggeris samlede bæredygtighed.

Grundtanken er den, at man aflægger en slags regnskab for, hvor meget man har belastet samfundet, naturen og miljøet ved at opføre et givent byggeri fra de første tegninger til byggeriet står færdigt, og til det en gang skal rives ned. Man anlægger således en "livscyklusbetragtning" både for den færdige bygning og de byggematerialer, der er anvendt.

Ud fra et bæredygtigt fokus i projekteringen skal man derfor vurdere hele livscyklusforløbet for et givent materiale. Ikke nok med, at købsprisen skal være rimelig i forhold til andre relevante materialer på markedet. Energiforbruget i forbindelse med fremstillingen af materialet og omkostningerne ved at bortskaffe det efter endt brug skal også indgå i overvejelserne.

Fire livscyklus-faser

De forskellige faser i en sådan livscyklus er følgende:

- Råvare- og produktfremstilling
- Distribution, transport og påvirkninger i projekterings- og byggeprocessen
- Påvirkninger i brugsfasen i hele bygningens levetid inkl. forbrug og vedligehold
- Genanvendelse og bortskaffelse ved en bygnings renovering eller nedrivning.

I alle faser udmærker gipsen sig ved at være et meget velegnet byggemateriale, der i høj grad bidrager til de voksende krav til bæredygtighed, som bygherrer og myndigheder allerede i dag stiller.

Gips er i sit udgangspunkt et rent naturprodukt, som fremkommer ved fordampning af saltvand.

20 pct. af gipskrystallerne er vand. Som naturmateriale findes gipsen i bjerge eller i brud rundt omkring på den nordlige halvkugle. Den gips, Gyproc anvender til sin produktion, kommer fra tre kilder: Genbrugsgips indsamlet fra byggepladser og genbrugsstationer, industrielt affaldsgips og naturgips fra brud. Herudover benyttes genbrugskarton som er fremstillet af papiraffald. Mere end halvdelen af den gips, Gyproc anvender, er genbrugsgips eller industrielt affaldsgips.

Dermed bliver energiforbruget til transport og fremstilling af nye råmaterialer begrænset i betydeligt omfang.

Energieffektivt letbyggeri

Men også i byggeprocessen har gipsen sine klare fordele ud fra et bæredygtigt synspunkt. Når man anvender gipsplader og letbyggeriteknik, benytter man sig af lette, transportvenlige byggematerialer, der giver god plads til isoleringen i konstruktionen. Gipsvægge er desuden nemme og hurtige at montere, således at byggeprocessen bliver kort. Alt i alt fører dette til en begrænset miljøbelastning.

Godt indklima

Gipspladerne tilgodeser også indeklimaet i vores bygninger. Tests og grundige målinger viser, at Gyproc gipsplader ikke afgasser fx formaldehyd. Alle Gyprocs gipsplader har opnået bedste klassifikation i Dansk Indeklima Mærkning.

Effektiv indsamling og genanvendelse

Genanvendelse af gips giver både miljømæssige og økonomiske fordele. Ingen af gipspladens bestanddele påvirker miljøet i negativ retning, og både spild fra byggepladser og gips fra nedrivning kan fuldt ud genanvendes til produktion af nye gipsplader.

Etablerede returordninger sikrer, at dette også fungerer i praksis.

Materialeforbrug

Husk at tillægge spild, f.eks. 10 %.

Antallet af forskellige vinkler og andet afgør mængden.

Vægge

$$\text{Antal gipsplader} = \frac{\text{Løbemeter væg i mm x antal, totalt begge sider}}{\text{pladens bredde i mm}}$$

$$\text{Antal lægter} = \frac{\text{løbemeter væg i mm}}{\text{cc-afstand mellem lægter i mm (450 ved 900 mm plader, 600 ved 1200 mm)}} + 1$$

$$\text{Løbemeter skinner i mm (gulv og loftskinner)} = \text{løbemeter væg i mm} \times 2$$

$$\text{Antal skruer i første lag (ved to pladelag)} = \text{ca. 5 stk.} \times \text{kvadratmeter væg (pr. vægside)}$$

$$\text{Antal skruer ved et lag gipsplader og i andet lag ved to lag gipsplader} = \text{ca. 15 stk.} \times \text{kvadratmeter væg (pr. vægside)}$$

$$\text{Mineralulds mængde i vægge} = \text{kvadratmeter væg}$$

$$\text{Spartelmasse-forbrug} = 0,3 \text{ liter spartelmasse/kvadratmeter væg eller loft (ved normal spartling)}$$

Lofter

$$\text{Antal gipsplader} = \frac{\text{kvadratmeter loft i mm x antal plader}}{\text{pladens bredde i mm x pladens længde i mm}}$$

$$\text{Antal kortplank} = \frac{\text{kvadratmeter loft i mm x antal pladelag (normalt et lag)}}{600 (\text{pladens bredde i mm}) \times \text{pladelængde i mm}}$$

$$\text{Antal skruer i første lag} = \text{ca. 5 stk.} \times \text{kvadratmeter loftareal (ved evt. brandkrav: 15 stk. pr. kvadratmeter)}$$

$$\text{Antal skruer i andet lag} = \text{ca. 15 stk.} \times \text{kvadratmeter loftareal}$$

$$\text{Mineralulds mængde} = \text{kvadratmeter loft}$$

www.gyproc.dk/Gør-Det-Selv er vores specielle site på vores hjemmeside til dig som bygger og renoverer selv. Her har vi samlet al den praktiske information du har brug for for at lykkes med dit bygge- eller renoveringsprojekt som f.eks. detaljeret produktinformation, mon-

teringsanvisninger og desuden en fortegnelse over alle vore forhandlere. Samtlige forhandlere kan desuden give flere tips og gode råd til hvordan du får den bedste løsning til lige netop dit projekt.
Held og lykke !

Notater

[illegible]

Gyproc A/S udvikler, fremstiller og markedsfører gipsbaserede letbyggerisystemer til byggebranchen. Vores sortiment af produkter og løsninger byder på æstetiske og designmæssige variationsmuligheder, samt bidrager til, at funktionelle krav til moderne byggeri, som f.eks. lyd- og brandkrav kan opfyldes. Gyproc letbyggeriløsninger er fleksible og medvirker til, at de samlede byggeomkostninger minimeres såvel til nybyggeri, som til renoveringsopgaver.

Gyproc A/S har i mange år testet, praktisk afprøvet og indsamlet erfaringer som sikrer vores kunder optimale tekniske og praktiske løsninger. Denne viden stiller vi til byggebranchens rådighed dels gennem vort informationsmateriale Gyproc Håndbog, brochurer og tekniske anvisninger, vores web service, dels gennem vort rådgivende markedspersonale.

Gyproc gipsplader og Gyptone akustiklofter er indeklimatestet i bedste klasse og er fremstillet af natur og genbrugs materialer. Indsamlede gipsplader og akustiklofter bliver recykleret til fremstilling af nye gipsplader og akustiklofter.

Gyproc A/S indgår i den franske koncern Saint-Gobain. Gyproc®, Gyptone® og Glasroc® er registrerede Gyproc A/S varemærker.

Dansk Indeklima Mærkning

Gyproc® gipsplader og Gyptone® akustiklofter er afprøvet efter den nyeste produktstandard for loft- og vægssystemer. Produkterne har opnået bedste klassificering.

ISO 9001

Gyproc A/S har et kvalitetssystem, som er certificeret i henhold til kravene i ISO 9001 standarden.

Gips recycling

Gyproc A/S genanvender indsamlet gipsaffald.

forhandlers eget stempel

Gyproc A/S
Hareskovvej 12
4400 Kalundborg

Tlf. 59 57 03 30
Fax: 59 57 03 01
e-mail: info@gyproc.com
www.gyproc.dk

Februar 2010
1M. mar10. 01.
©Gyproc.
Oberthur Technologies Denmark A/S, Odense